

Notat

Mere folkeoplysning i KFF-faciliteter

Aftenskoleundervisningen i København er ikke kommet tilbage på niveauet før corona. Ansøgningerne for 2024 ligger 18% under niveauet fra 2019, hvor det samlede tilskud var på 45.108.508 kr., mens 2024-bevillingen bliver på 36.917.371 kr.

Nedgangen skyldes både et fald i aktiviteter, og at en række skoler er blevet lukket.

Det lavere aktivitetsniveau presser aftenskolerne økonomisk; især dem, der i dag lejer lokaler privat. En løsning kunne derfor være at få flyttet så mange aftenskoleaktiviteter ind i kommunale lokaler. Her vil både kulturhuse og idrætsanlæg kunne bringes i spil til aftenskoler.

Der er dermed mulighed for en win-win-situation: Aftenskolerne får flere offentlige - og dermed vederlagsfri - faciliteter stillet til rådighed i de tidsrum, hvor der ikke er adgang på kommunens folkeskoler.

Samtidig bliver den kommunale facilitetsmasse bedre udnyttet. Der kommer mere liv i kulturhuse mv., som bl.a. vil gøre det mere attraktivt at drive cafeer i husene. Kulturhusene får tilført økonomi og dermed lavere indtægtsbudgetter.

Det foreslås derfor, at Folkeoplysningsudvalget afsætter midler til en række forskellige initiativer, der alle har til hensigt at få flere folkeoplysende aktiviteter i KFFs faciliteter.

Baggrund

Ifølge Folkeoplysningsloven er kommuner forpligtet til at stille egnede lokaler til rådighed. I Københavns Kommune er der to muligheder for adgangen til aktivitetslokaler:

- 1) At man gennem de to-årige fordelingsrunder får stillet et vist antal aktivitetstider om ugen til rådighed i de rette lokaler.
- 2) At man via politisk tildelt brugsret råder over facilitet. Dette er typisk i form af et klubhus, men i enkelte tilfælde også i form af aktivitetslokaler, som den enkelte aktør har eneret til.

En del af Kultur- og Fritidsforvaltningens faciliteter er imidlertid ikke til rådighed for folkeoplysende foreninger, da de er reserveret til andre formål, der generer en lejeindtægt. Det gælder især i forvaltningens kulturhuse, men også i enkelte idrætsfaciliteter.

Det er imidlertid erfaringen, at aktivitet skaber meraktivitet. Det er svært at udleje lokaler i et hus, der fremstår 'forladt', fordi der ingen eller kun

23. november 2023

Edoc sagsnummer

F2 sagsnummer
2023 - 19097

Sagsbehandler
Rikke Lauritzen

Center for Kultur- og
Fritidsaktiviteter

Nyropsgade 1
1602 København V

E-mail
tg4w@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

er ganske få aktiviteter. Og med privat udlejning kan man ikke på forhånd med sikkerhed kende aktivitetsniveauet.

Det kan man til gengæld med de folkeoplysende aktiviteter. Det er kontinuerlige aktiviteter på faste tidspunkter, på faste dage. Dvs. man for to år ad gangen ved, hvornår der er få eller mange aktiviteter.

Flere aktiviteter via Folkeoplysende aktører

Det vil derfor give god mening i højere grad at arbejde strategisk i forhold til at skabe aktivitet i KFF-faciliteter via de folkeoplysende aktører. Et godt eksempel på dette er i Valby Kulturhus, hvor den folkeoplysende forening, Spillaboratoriet har fået tildelt en treårig brugsret til to etager samt midler fra Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje med henblik på gennem deres aktiviteter at skabe meraktivitet i kulturhuset.

Allerede efter det første år har foreningens tilstedeværelse haft en effekt på den generelle aktivitet i huset.

Der kan derfor være god ræson i at igangsætte lignende initiativer i de øvrige kulturhuse mv. i Københavns Kommune.

Økonomi

I forbindelse med Coronanedlukningerne beholdt aftenskolerne deres tilskud, selvom de ingen aktivitet havde. Så det er først nu i forbindelse med aflevering af regnskab for 2022 og dermed ansøgning af tilskud for 2024, at forvaltningen har de reelle post-corona tal. Og her ses en markant forskel.

Det betyder, at der i budget 2024 vil være mulighed for en omprioritering inden for aftenskolerammen. Disse midler vil i stedet kunne prioriteres til at tilvejebringe flere folkeoplysende aktiviteter i især bydelene. Både på aftenskole- og på foreningsområdet.

Forvaltningen foreslår at omprioritere i alt 10.8 mio. kr. med det formål at få genstartet aftenskoleområdet via KFF-faciliteterne. I takt med at nedgangen i aftenskoleaktiviteterne vender, vil forvaltningen tilsvarende justere budgettet til aftenskoleaktiviteter.

Nedenstående initiativer skal dermed ses som en investering i både aftenskoleområdet og i forhold til at få flere aktiviteter i KFFs faciliteter. Aftenskolerne vil kunne nedbringe deres udgifter til husleje i og med at kommunen er forpligtet til at stille lokalerne vederlagsfrit til rådighed. Og bydelene vil få faste aktiviteter i deres faciliteter samt få stabiliseret økonomien.

Konkrete initiativer med henblik på flere folkeoplysende aktiviteter i bydelene

Kultur- og Fritidsforvaltningen foreslår følgende initiativer:

Flere brugsretter i bydelene

Som nævnt viser erfaringen, at folkeoplysende aktører i kulturhusene skaber generel meraktivitet. Der vil derfor være god ræson i at få etableret flere brugsretter rundt omkring i byens øvrige kulturhuse.

Det foreslås derfor, at der varigt afsættes en pulje på 4.8 mio. kr. årligt til at finansiere huslejen i forbindelse med de brugsretter, Kultur- og Fritidsudvalget bevilger til folkeoplysende aktører.

Brugsretter gives til aktører, hvis aktivitetsvolumen er på et niveau, så det kan karakteriseres som fuldtidsundervisning/-aktivitet.

Frikøb af tider til folkeoplysende aktiviteter

Samtidig foreslås et budgetflyt på 4.2 mio. kr. fra folkeoplysningsrammen til frikøb af tider, der efterfølgende vil blive udbudt i Foreningsportalen.

Formålet er det samme som med brugsretterne: Ved at frigive kapacitet til folkeoplysende aktiviteter, skabes der mere aktivitet i kulturhusene, som dermed giver større chance for mere udlejning til private.

Matchmaker og administration af brugsretter

I forbindelse med etableringen af flere brugsretter i bydelene vil der være brug for at kunne hjælpe aktørerne med at matche med de rette faciliteter. De fleste kulturhuse har en profil, og det vil give mening at finde aktører, der matcher disse. Det foreslås at dedikere en medarbejder til dette.

Samtidig kræver brugsaftaler en vis løbende administration. Det foreslås derfor, at der i alt afsættes et årsværk til at tilvejebringe og administrere Folkeoplysnings brugsaftaler.

Folkeoplysningsudvalgets puljer

Folkeoplysningsudvalget har to udviklingspuljer, som de to områder kan søge. På aftenskoleområdet er den på 0,8 mio. kr. årligt. Efter en række år uden særligt store ansøgningsmængder, har der ultimo 2023 været mange ansøgninger til puljen. Det foreslås derfor med budget 2024, at Folkeoplysningsudvalget afsætter yderligere 2,2 mio. kr. til puljen. Den øgede udviklingspulje skal støtte op om processen med at få flere aftenskoleaktiviteter i KFF-faciliteter.

Ofte vil der desuden i forbindelse med tildeling af brugsret være brug for en opgradering af faciliteten. Her kan udvalgets Forenings- og Aftenskolepakke komme i spil. Kriterierne for pakken er at der kan søges midler til at optimere eller forbedre den kommunale facilitet, så den bliver egnet til de folkeoplysende aktiviteter.

Forvaltningen vil i forbindelse med tilbud om brugsretter i KFFs faciliteter i højere grad bruge pakken strategisk, så lokalerne kan bruges til den pågældende folkeoplysende aktivitet.

Administration af puljer

I forbindelse med etablering af brugsretter i bydelenes faciliteter vil det give god mening at benytte Folkeoplysningsudvalgets puljer til at få gang i aktiviteterne hurtigst muligt.

Det gælder både de to udviklingspuljer, som vil kunne søges til at udvikle både foreningen/aftenskolen og faciliteten (ved dispensation). Og ligeledes vil Forenings- og Aftenskolepakken kunne benyttes til at indrette faciliteten, så aktørerne kan udføre deres aktiviteter i de bedst mulige rammer.

Alle tre puljer kræver en vis håndholdt tilskudsforvaltning, da der tit er brug for, at ansøgerne vejledes i deres ansøgningsproces. Og det forudses også, at en strategisk indsats i forhold til at skabe meraktivitet i forvaltningens faciliteter vil give et vist ansøgningspres på de tre puljer.

Det foreslås derfor, at der afsættes et årsværk til administration af puljerne.

Økonomi

Flere folkeoplysende aktiviteter

1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
Brugsretter (varigt)	Service	4.800	4.800	4.800	4.800	19.200
Køb af tider (budgetflyt)	Service	4.200	4.200	4.200	4.200	16.800
Udgifter i alt (netto)		9.000	9.000	9.000	9.000	36.000

Administration

1.000 kr., 2024 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	I alt
Administration af brugsaftaler - (varigt)	Service	600	600	600	600	2.400
Matchmaker (varigt)	Service	600	600	600	600	2.400
Administration af puljer (varigt)	Service	600	600	600	600	2.400
Udgifter i alt (netto)		1.800	1.800	1.800	1.800	7.200